

Ενιαία Μορφή Δομής Μεταδεδομένων (SIMS)

Χώρα: Ελλάδα

Ονομασία: ΕΡΕΥΝΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ 2015

ΕΛΣΤΑΤ μεταδεδομένα
<u>Περιεχόμενα</u>
1. Επικοινωνία
2. Εισαγωγή
3. Ενημέρωση μεταδεδομένων
4. Στατιστική παρουσίαση
5. Μονάδα μέτρησης
6. Περίοδος αναφοράς
7. Θεσμική εντολή
8. Εμπιστευτικότητα
9. Πολιτική ανακοινώσεων
10. Συχνότητα διάχυσης
11. Μορφή διάχυσης
12. Προσβασιμότητα τεκμηρίωσης
13. Διαχείριση ποιότητας
14. Χρησιμότητα
15. Ακρίβεια και αξιοπιστία
16. Εγκαιρότητα και χρονική συνέπεια
17. Συγκρισιμότητα
18. Συνοχή
19. Κόστος και επιβάρυνση
20. Αναθεώρηση δεδομένων
21. Στατιστική επεξεργασία
22. Σχόλια

1. Επικοινωνία Περιεχόμενα	
1.1 Υπηρεσία	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ
1.2 Μονάδα Υπηρεσίας	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
1.3 Όνομα υπευθύνου	1. ΝΤΟΥΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ 2. ΚΑΝΤΑ ΜΑΡΙΛΕΝΑ
1.4 Αρμοδιότητα υπευθύνου	1. Προϊστάμενος Τμήματος 2. Σχεδιασμός ερωτηματολογίου, συγγραφή οδηγιών της έρευνας, διαχείριση της βάσης δεδομένων, δημοσίευση αποτελεσμάτων κλπ.
1.5 Ταχυδρομική διεύθυνση	Πειραιώς 46 και Επονιτών, 185 10 Πειραιάς
1.6 Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	1. g.ntouros@statistics.gr 2. m.kanta@statistics.gr
1.7 Αριθμός τηλεφώνου	1. (+30) 213 135 2174 2. (+30) 213 135 2902
1.8 Αριθμός fax	(+30) 213 135 2906

2. Εισαγωγή Περιεχόμενα
Η «Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών» (Household Budget Survey) είναι μία έρευνα με την οποία συγκεντρώνονται πληροφορίες από αντιπροσωπευτικό δείγμα νοικοκυριών, για τη σύνθεσή τους, την απασχόληση των μελών τους, τις συνθήκες στέγασης και, κυρίως, για τις δαπάνες διαβίωσής τους, καθώς και για τα εισοδήματά τους. Οι πληροφορίες που συλλέγονται σχετικά με τη δαπάνη των μελών των νοικοκυριών είναι πολύ αναλυτικές. Δηλαδή, δεν συλλέγονται απλώς πληροφορίες σχετικά με τη συνολική δαπάνη ανά κατηγορία π.χ. «διατροφή», «ένδυση- υπόδηση», «υγεία» κλπ, αλλά αναλυτικά για κάθε επιμέρους είδος δαπάνης π.χ. «λευκό ψωμί», «φρέσκο, πλήρες γάλα», «βοδινό κρέας» κλπ –σχετικά με τη διατροφή- «ανδρική υπόδηση», «γυναικεία υπόδηση» κλπ –σχετικά με ένδυση και υπόδηση- , « υπηρεσίες ανάλυσης ιατρικών εργαστηρίων», «φαρμακευτικά προϊόντα» κλπ- σχετικά με την υγεία – κ.ο.κ.

3. Ενημέρωση μεταδεδομένων		Περιεχόμενα
3.1 Ημερομηνία τελευταίας επικύρωσης των μεταδεδομένων	24/3/2017	
3.2 Ημερομηνία τελευταίας ανάρτησης των μεταδεδομένων	24/3/2017	
3.3 Ημερομηνία τελευταίας επικαιροποίησης των μεταδεδομένων	24/3/2017	

4. Στατιστική παρουσίαση

[Περιεχόμενα](#)

4.1 Σύντομη περιγραφή δεδομένων

Η «Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών» (Household Budget Survey) είναι μία έρευνα με την οποία συγκεντρώνονται πληροφορίες από αντιπροσωπευτικό δείγμα νοικοκυριών, για τη σύνθεσή τους, την απασχόληση των μελών τους, τις συνθήκες στέγασης και, κυρίως, για τις δαπάνες διαβίωσής τους, καθώς και για τα εισοδήματά τους.

Οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται για τις δαπάνες των νοικοκυριών είναι αναλυτικές. Αυτό σημαίνει ότι δεν συγκεντρώνονται απλά πληροφορίες για τις βασικές κατηγορίες δαπανών, όπως για τρόφιμα, ένδυση και υπόδηση, υγεία κ.λ.π., αλλά αναλυτικές πληροφορίες για τις επιμέρους κατηγορίες αυτών, π.χ. λευκό ψωμί, φρέσκο γάλα, νωπό μοσχαρίσιο κρέας (τρόφιμα), ανδρική υπόδηση, γυναικεία υπόδηση (ένδυση και υπόδηση), φαρμακευτικά προϊόντα, υπηρεσίες εργαστηρίων ιατρικών αναλύσεων (υγεία), κ.λ.π.

Βασικός σκοπός της έρευνας είναι ο προσδιορισμός του καταναλωτικού προτύπου των νοικοκυριών για την αναθεώρηση του δείκτη τιμών καταναλωτή. Επιπλέον, η έρευνα αυτή είναι η καταλληλότερη πηγή πληροφοριών για:

- α. τη συμπλήρωση των διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων για την εκτίμηση της συνολικής ιδιωτικής κατανάλωσης,
- β. τη μελέτη του ύψους και της διάρθρωσης των δαπανών των νοικοκυριών σε σχέση με το εισόδημά τους, καθώς και με άλλα οικονομικά, κοινωνικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά τους,
- γ. την ανάλυση των μεταβολών του επιπέδου διαβίωσης των νοικοκυριών σε σχέση με τις προηγούμενες έρευνες,
- δ. τη μελέτη της σχέσης μεταξύ των αγορών και των σε είδος απολαβών των νοικοκυριών,
- ε. τη μελέτη των ορίων χαμηλού εισοδήματος για διάφορες κοινωνικο - οικονομικές κατηγορίες και ομάδες του πληθυσμού και
- στ. τη μελέτη των αλλαγών στις διατροφικές συνήθειες των νοικοκυριών της Χώρας.

4.2 Χρησιμοποιούμενο σύστημα ταξινόμησης

Χρησιμοποιούνται οι εξής διεθνείς ταξινομήσεις:

- ο NUTS II για τις Περιφέρειες,
- ο ISCED 2011 για το επίπεδο εκπαίδευσης
- ο ISCO 08 για την απασχόληση και τα επαγγέλματα
- ο NACE Rev.2 (από το 2008) για την οικονομική δραστηριότητα
- ο COICOP-HBS (2013)(αναλυτική ονοματολογία των προϊόντων - καταναλωτικής δαπάνης νοικοκυριών)

4.3 Κάλυψη κλάδων

4.4 Έννοιες και ορισμοί των βασικών μεταβλητών

1.Νοικοκυριό

Ως νοικοκυριό θεωρείται ένα άτομο που ζει μόνο του σε μία κατοικία ή μία ομάδα ατόμων συγγενικών ή μη, τα οποία διαμένουν στην ίδια κατοικία. Αναγκαία προϋπόθεση, για να συμπεριληφθεί το νοικοκυριό στην έρευνα είναι η ύπαρξη ενός, τουλάχιστον, μέλους ηλικίας 16-74 ετών.

2.Μέλη του νοικοκυριού

Τα άτομα που αποτελούν το νοικοκυριό καλούνται μέλη του νοικοκυριού. Αυτά διαμένουν, συνήθως, στο νοικοκυριό ή μπορεί να απουσιάζουν προσωρινά από αυτό.

Άτομα, που συνήθως διαμένουν στο νοικοκυριό, θεωρούνται τα άτομα που κατά το χρονικό διάστημα των τελευταίων 6 μηνών πέρασαν τις περισσότερες ώρες της ημέρας και της νύκτας στο συγκεκριμένο νοικοκυριό.

Άτομα που προσωρινά απουσιάζουν από το νοικοκυριό, είτε βρίσκονται σε άλλο ιδιωτικό

νοικοκυριό είτε σε συλλογική κατοικία (π.χ. νοσοκομείο, γηροκομείο κλπ.), θα θεωρηθούν και θα καταγραφούν ως μέλη του νοικοκυριού, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται παρακάτω.

Ως **μέλη του νοικοκυριού** θεωρούνται και καταγράφονται οι παρακάτω κατηγορίες ατόμων:

- **Συγγενικά άτομα που, συνήθως, διαμένουν μαζί** (άγαμα και έγγαμα παιδιά, γονείς υπευθύνου, εγγόνια, άλλοι συγγενείς κλπ.) και συνεισφέρουν στις δαπάνες της κατοικίας ή επωφελούνται αυτών λόγω μη ύπαρξης εισοδημάτων (ανήλικα παιδιά, άτομα που δεν έχουν εισόδημα κ.ά.).
- **Μη συγγενικά άτομα που, συνήθως, διαμένουν μαζί** (σύντροφοι κλπ.) και συνεισφέρουν στις δαπάνες της κατοικίας ή επωφελούνται αυτών λόγω μη ύπαρξης εισοδημάτων (ανήλικα παιδιά, άτομα που δεν έχουν εισόδημα κ.ά.).
- **Άτομα, μέχρι πέντε (5), που συγκατοικούν σε μία κατοικία ως ενοικιαστές** και συνεισφέρουν στις δαπάνες της κατοικίας ή επωφελούνται αυτών λόγω μη ύπαρξης εισοδημάτων και είτε κατά τη διάρκεια της έρευνας δεν έχουν αλλού μία μόνιμη και κύρια κατοικία είτε προτίθενται να διαμείνουν στο νοικοκυριό για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών.
- **Φιλοξενούμενοι του νοικοκυριού**, συγγενείς ή μη, που συνεισφέρουν στις δαπάνες της κατοικίας ή επωφελούνται αυτών λόγω μη ύπαρξης εισοδημάτων και είτε κατά τη διάρκεια της έρευνας δεν έχουν αλλού μία μόνιμη και κύρια κατοικία είτε προτίθενται να διαμείνουν στο νοικοκυριό για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών. Φιλοξενούμενοι, που δε θα παραμείνουν στο νοικοκυριό για περισσότερο από έξι μήνες από την ημέρα που ήρθαν και έχουν αλλού μία μόνιμη και κύρια κατοικία, δε θεωρούνται μέλη του νοικοκυριού και δεν ερευνώνται.
- **Βοηθητικό προσωπικό**, που διαμένει στην κατοικία και συνεισφέρει στις δαπάνες της κατοικίας ή επωφελείται αυτών λόγω μη ύπαρξης εισοδημάτων και είτε κατά τη διάρκεια της έρευνας δεν έχει αλλού μία μόνιμη και κύρια κατοικία είτε προτίθεται να διαμείνει στο νοικοκυριό για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών. Η εξωτερική βοήθός (παραδουλεύτρια) δε θεωρείται μέλος του νοικοκυριού και δεν ερευνάται.
- **Άτομα που απουσιάζουν** για μικρό χρονικό διάστημα (σε διακοπές, για εργασία κλπ.) και συνεισφέρουν στις δαπάνες της κατοικίας ή επωφελούνται αυτών λόγω μη ύπαρξης εισοδημάτων και κατά τη διάρκεια της έρευνας δεν έχουν αλλού μία μόνιμη και κύρια κατοικία και αναμένεται να επιστρέψουν στην κατοικία τους σε χρονικό διάστημα μικρότερο των έξι (6) μηνών.
- **Μαθητές/σπουδαστές/φοιτητές** που σπουδάζουν μακριά από το σπίτι τους και διαμένουν σε φοιτητική εστία και οι **στρατιώτες**, που συνεισφέρουν στις δαπάνες της κατοικίας ή επωφελούνται αυτών λόγω μη ύπαρξης εισοδημάτων, **ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα που προτίθενται να απουσιάσουν** και κατά τη διάρκεια της έρευνας **δεν έχουν αλλού μία μόνιμη και κύρια κατοικία**, είναι σύντροφοι ή παιδιά μέλους του νοικοκυριού, συνεχίζουν να διατηρούν στενούς δεσμούς με το νοικοκυριό και θεωρούν ότι αυτή η κατοικία είναι η κύρια κατοικία τους. Δε θα περιληφθούν οι **μαθητές/σπουδαστές/φοιτητές** που σπουδάζουν μακριά από το σπίτι τους και διαμένουν σε ιδιωτική κατοικία ή αποτελούν μέλος ιδιωτικού τύπου νοικοκυριού, ανεξάρτητα αν συνεχίζουν να διατηρούν στενούς δεσμούς με το νοικοκυριό και θεωρούν ότι αυτή η κατοικία είναι η κύρια κατοικία τους. Επίσης, δε θα περιληφθούν οι **στρατιώτες** που διαμένουν σε ιδιωτική κατοικία ή αποτελούν μέλος, άλλου ιδιωτικού τύπου νοικοκυριού, ανεξάρτητα αν συνεχίζουν να διατηρούν στενούς δεσμούς με το νοικοκυριό και θεωρούν ότι αυτή η κατοικία είναι η κύρια κατοικία τους.
- **Συγγενικά άτομα που απουσιάζουν για μεγάλο χρονικό διάστημα** (π.χ. ναυτικοί, υπάλληλοι σιδηροδρόμων, υπεραστικών λεωφορείων, δημόσιοι υπάλληλοι εκτός έδρας κλπ.) που συνεισφέρουν στις δαπάνες της κατοικίας ή επωφελούνται αυτών λόγω μη ύπαρξης εισοδημάτων, θεωρούνται μέλη του νοικοκυριού, **ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα που απουσιάζουν, δεν έχουν αλλού μία μόνιμη και κύρια κατοικία**, είναι σύντροφοι ή παιδιά μέλους του νοικοκυριού, συνεχίζουν να διατηρούν στενούς δεσμούς με το νοικοκυριό και θεωρούν ότι αυτή η κατοικία είναι η κύρια κατοικία τους.
- **Άτομα με οικογενειακούς δεσμούς που απουσιάζουν προσωρινά** και βρίσκονται προσωρινά στο νοσοκομείο, γηροκομείο κλπ., που συνεισφέρουν στις δαπάνες της κατοικίας ή επωφελούνται αυτών λόγω μη ύπαρξης εισοδημάτων, έχουν οικονομικούς δεσμούς με το νοικοκυριό και αναμένεται να επιστρέψουν στο νοικοκυριό σε χρονικό διάστημα μικρότερο των 6 μηνών.

4.5 Στατιστικές μονάδες

Νοικοκυριά και άτομα.

4.6 Πληθυσμός αναφοράς

Η έρευνα καλύπτει τα νοικοκυριά όλης της χώρας, ανεξάρτητα από το μέγεθος ή τα οποιαδήποτε οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά τους. Από την έρευνα εξαιρούνται:

1. Οι κάθε είδους συλλογικές συμβιώσεις (οικοτροφεία, γηροκομεία, νοσοκομεία, φυλακές, αναμορφωτήρια, στρατόπεδα κλπ.).
2. Τα νοικοκυριά που έχουν περισσότερους από πέντε (5) οικότροφους.
3. Τα νοικοκυριά με μέλη ξένους υπηκόους που υπηρετούν σε ξένες διπλωματικές αποστολές.

4.7 Περιοχή αναφοράς (γεωγραφική κάλυψη)

Όλη η ελληνική επικράτεια

4.8 Χρονική κάλυψη

Η πρώτη ΕΟΠ στην Ελλάδα διενεργήθηκε κατά τα έτη 1957/58, είχε διάρκεια ένα χρόνο και το δείγμα ανήλθε σε 2.500, περίπου, νοικοκυριά των αστικών περιοχών της Χώρας.

Τον Απρίλιο του έτους 1963, παράλληλα με την έρευνα στις αστικές περιοχές, άρχισε ευρείας έκτασης έρευνα στις ημιαστικές και στις αγροτικές περιοχές της Χώρας, δηλαδή σε δήμους και κοινότητες με πληθυσμό κάτω των 10.000 κατοίκων, διήρκεσε ένα χρόνο, περιελήφθησαν 3.755 νοικοκυριά των περιοχών αυτών και συνεχίστηκε μέχρι το έτος 1972, σε μικρότερο όμως δείγμα νοικοκυριών.

Κατά τα έτη 1974, 1981/82, 1987/88, 1993/94, 1998/99 και 2004/05 πραγματοποιήθηκαν έρευνες Οικογενειακών Προϋπολογισμών, οι οποίες κάλυψαν όλες τις περιοχές της Χώρας, σε δείγμα, περίπου, 7.500 νοικοκυριών για την πρώτη και σε δείγμα, περίπου, 6.000 έως 6.800 νοικοκυριών για καθεμία από τις πέντε επόμενες, και είχαν διάρκεια ένα έτος.

Από το έτος 2008 αποφασίστηκε, για εθνικές ανάγκες (κατάρτιση δείκτη Τιμών Καταναλωτή με μεγαλύτερη αξιοπιστία, παραγωγή συγκρίσιμων στατιστικών για τις ανάγκες των Εθνικών Λογαριασμών), η διενέργεια της έρευνας να είναι ετήσια και συνεχής, δηλ. να έχει διάρκεια ένα χρόνο και να πραγματοποιείται κάθε χρόνο σε δείγμα περίπου 3500 νοικοκυριά. Από το 2014 η έρευνα διενεργείται σε δείγμα περίπου 6.200 νοικοκυριών προκειμένου να παραχθούν αποτελέσματα μεγαλύτερης αξιοπιστίας σε επίπεδο περιφέρειας.

4.9 Περίοδος βάσης

Έτος διενέργειας της έρευνας, δηλαδή το 2015.

5. Μονάδα μέτρησης

[Περιεχόμενα](#)

Euro, %, ποσότητες.

6. Περίοδος αναφοράς

[Περιεχόμενα](#)

Περίοδοι αναφοράς των δαπανών και των εισοδημάτων είναι τα χρονικά διαστήματα, με συγκεκριμένη ημέρα έναρξης και λήξης, στα οποία αναφέρονται οι δαπάνες και τα εισοδήματα του νοικοκυριού. Στην έρευνα χρησιμοποιούνται διάφορες περίοδοι αναφοράς που έχουν καθοριστεί, ανάλογα με τη συχνότητα που πραγματοποιούνται από τα νοικοκυριά τα διάφορα είδη δαπανών ή λαμβάνονται τα εισοδήματα, με στόχο τη μείωση των δειγματοληπτικών σφαλμάτων μνήμης.

Περίοδοι αναφοράς θεωρούνται :

α) **Οι δεκατέσσερις (14) ημέρες** της έρευνας για τις καθημερινές δαπάνες του νοικοκυριού, όπως :

- είδη διατροφής και οινόπνευματώδη ποτά,
- είδη καθαριότητας (απορρυπαντικά, σαπούνια, χαρτί υγιείας κλπ.),
- φαρμακευτικά είδη (φάρμακα, οινόπνευμα κλπ.),
- προσωπικά έξοδα των μελών του νοικοκυριού (τσιγάρα, εφημερίδες, περιοδικά, εισιτήρια, χαρτομάντιλα, κλπ.),

- εστιατόρια, ταβέρνες, καφενεία κλπ.

β) **Ο μήνας, το δίμηνο, το τρίμηνο, το τετράμηνο, το εξάμηνο και το έτος** για δαπάνες που πληρώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν ή θα παρασχεθούν στο μέλλον, όπως :

- λογαριασμοί ηλεκτρικού, νερού, τηλεφώνου, κοινοχρήστων κλπ.,
- τέλη κυκλοφορίας και ασφάλιστρα αυτοκινήτων,
- ενοίκιο κύριας και δευτερεύουσας ή εξοχικής κατοικίας.

γ) **Οι τελευταίες 30 ημέρες, οι τελευταίοι 3, 6 ή 12 μήνες** κλπ. που προηγήθηκαν από τη λήξη της έρευνας στο νοικοκυριό (περιλαμβάνονται και οι 14 ημέρες της έρευνας) για:

- δαπάνες επίπλων, ειδών επίπλωσης, ηλεκτρικών συσκευών κλπ.,
- δαπάνες ειδών ένδυσης και υπόδησης, θεραπευτικών συσκευών κλπ.,
- δαπάνες υγείας και εκπαίδευσης,
- δαπάνες διακοπών και παραθερισμού,
- εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες, ελεύθερα επαγγέλματα, γεωργικές εκμεταλλεύσεις, συντάξεις, κοινωνικά επιδόματα κλπ.

7. Θεσμική εντολή

[Περιεχόμενα](#)

7.1 Νομικές πράξεις και άλλες συμφωνίες

Το νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της ΕΛΣΤΑΤ είναι:

- **Νόμος 3832/2010 (ΦΕΚ 38/τ.Α')**: «Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα Σύσταση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής ως Ανεξάρτητης Αρχής», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- **Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής** (ΕΛΣΤΑΤ), έτους 2012, ΦΕΚ 2390/τ.Β'/28-8-2012
[Νομικό πλαίσιο](#)
- **Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 87/164).
- **Άρθρο 14 του Νόμου 3470/2006** (ΦΕΚ 132/τ.Α'): «Εθνικό Συμβούλιο Εξαγωγών, φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις».
- **Άρθρο 3, παράγραφος 1γ του Νόμου 3448/2006** (ΦΕΚ 57/τ.Α'): «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».
- **Κώδικας Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές**, ο οποίος θεσπίστηκε από την Επιτροπή Στατιστικού Προγράμματος στις 24 Φεβρουαρίου 2005 και εκδόθηκε ως Σύσταση της Επιτροπής (Commission) στις 25 Μαΐου 2005, σχετικά με την ανεξαρτησία, ακεραιότητα και υπευθυνότητα των εθνικών και κοινοτικών στατιστικών Αρχών, μετά την αναθεώρησή του, η οποία υιοθετήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 2011 από την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος.
- **Προεδρικό Διάταγμα 226/2000 (ΦΕΚ 195/τ.Α')**: «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος».
- **Άρθρα 4, 12, 13, 14, 15 και 16 του Νόμου 2392/1996** (ΦΕΚ 60/τ.Α'): «Πρόσβαση της Γ.Γ. ΕΣΥΕ σε διοικητικές πηγές και διοικητικά αρχεία, Επιτροπή Στατιστικού Απορρήτου, ρύθμιση θεμάτων διενέργειας απογραφών και στατιστικών εργασιών, καθώς και θεμάτων της Γ.Γ. ΕΣΥΕ». **Νόμος 3832/2010 (ΦΕΚ 38/τ.Α')**

Η έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών 2015 διενεργήθηκε με απόφαση του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, σε δείγμα νοικοκυριών όλων των περιοχών της Χώρας.

[Νομικό πλαίσιο](#)

7.2 Διεθνείς συμφωνίες για ανταλλαγή δεδομένων

8. Εμπιστευτικότητα

Περιεχόμενα

8.1 Πολιτική εμπιστευτικότητας

Τα θέματα τήρησης του στατιστικού απορρήτου από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ρυθμίζονται με τα Άρθρα 7, 8 και 9 του Νόμου 3832/2010 όπως ισχύει, με τα Άρθρα 8, 10 και 11(2) του Κανονισμού Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος ([Κανονισμός Στατιστικών Υποχρεώσεων](#)) και με τα Άρθρα 10 και 15 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛΣΤΑΤ. [Κανονισμός Διαχείρισης και Λειτουργίας ΕΛΣΤΑΤ](#)

Πιο συγκεκριμένα:

Η διάδοση των στατιστικών διενεργείται από την ΕΛΣΤΑΤ με την τήρηση των στατιστικών αρχών του Κώδικα Ορθής Πρακτικής των Ευρωπαϊκών Στατιστικών [ΚΟΠ](#), και ιδίως με την τήρηση της αρχής του στατιστικού απορρήτου.

[Στατιστικό απόρρητο](#)

8.2 Εμπιστευτικότητα κατά την επεξεργασία των δεδομένων

- Η ΕΛΣΤΑΤ προστατεύει και δε διαδίδει τα στοιχεία, τα οποία έχει στη διάθεσή της ή στα οποία έχει πρόσβαση, που καθιστούν δυνατή την άμεση ή έμμεση αναγνώριση των στατιστικών μονάδων που τα παρείχαν με την αποκάλυψη εξατομικευμένων πληροφοριών, που λαμβάνονται άμεσα για στατιστικούς σκοπούς ή έμμεσα από διοικητικές ή άλλες πηγές. Λαμβάνει όλα τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα ώστε να μην είναι δυνατή η αναγνώριση των μεμονωμένων στατιστικών μονάδων με τα τεχνικά ή άλλα μέσα που εύλογα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τρίτους. Στατιστικά αποτελέσματα, που ενδέχεται να καθιστούν δυνατή την ταυτοποίηση της μονάδας των στατιστικών στοιχείων διαδίδονται από την ΕΛΣΤΑΤ, αποκλειστικά και μόνον εφόσον:
 - α) τα αποτελέσματα αυτά έχουν τροποποιηθεί, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ), με τέτοιο τρόπο, ώστε η διάδοσή τους να μη θίγει το στατιστικό απόρρητο ή
 - β) η μονάδα των στατιστικών στοιχείων συμφώνησε ανεπιφύλακτα για την αποκάλυψη των δεδομένων.
- Τα απόρρητα στοιχεία που διαβιβάζονται από τους φορείς του ΕΛΣΣ στην ΕΛΣΤΑΤ χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς και σε αυτά έχει αποκλειστικό δικαίωμα πρόσβασης μόνο το προσωπικό που απασχολείται για το σκοπό αυτόν και έχει οριστεί με πράξη του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ.
- Η ΕΛΣΤΑΤ μπορεί να χορηγεί σε ερευνητές που διενεργούν στατιστικές αναλύσεις για επιστημονικούς σκοπούς, πρόσβαση σε στοιχεία τα οποία καθιστούν δυνατή την έμμεση ταύτιση των στατιστικών μονάδων. Η πρόσβαση χορηγείται με τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) έχει κατατεθεί σχετική αίτηση από τον ερευνητή, η οποία συνοδεύεται από λεπτομερή ερευνητική πρόταση σύμφωνα με τα ισχύοντα επιστημονικά πρότυπα·
 - β) η ερευνητική πρόταση αναφέρει με επαρκείς λεπτομέρειες το σύνολο των δεδομένων για το οποίο θα χορηγηθεί πρόσβαση, τις μεθόδους ανάλυσης των δεδομένων και τον απαιτούμενο χρόνο για τη διενέργεια της έρευνας·
 - γ) έχει συναφθεί, μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του μεμονωμένου ερευνητή, του ιδρύματος στο οποίο εργάζεται, ή του Οργανισμού που εντέλλεται τη διενέργεια της έρευνας, κατά περίπτωση, σύμβαση που καθορίζει τους όρους πρόσβασης, τις υποχρεώσεις των

ερευνητών, τα μέτρα για την τήρηση του απορρήτου των στατιστικών δεδομένων και τις κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης αυτών των υποχρεώσεων.

- Ζητήματα που αναφέρονται στην τήρηση του στατιστικού απορρήτου εξετάζονται από την Επιτροπή Στατιστικού Απορρήτου που λειτουργεί στην ΕΛΣΤΑΤ. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής αυτής είναι να εισηγείται στον Πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ:
 - για το επίπεδο ανάλυσης στο οποίο μπορούν να διατεθούν στατιστικά δεδομένα, έτσι ώστε να μην είναι δυνατή η αναγνώριση της ερευνώμενης μονάδας, είτε άμεσα είτε έμμεσα,
 - κριτήρια ανωνυμοποίησης για τα μικροδεδομένα που παρέχονται σε χρήστες,
 - για τη χορήγηση, σε ερευνητές, πρόσβασης σε εμπιστευτικά δεδομένα για επιστημονικούς σκοπούς.
- Το προσωπικό της ΕΛΣΤΑΤ, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, καθώς και οι Ιδιώτες Συνεργάτες που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων σε στατιστικές έρευνες διενεργούμενες από την ΕΛΣΤΑΤ, που αποκτούν, με οποιονδήποτε τρόπο, πρόσβαση σε απόρρητα στοιχεία δεσμεύονται από το απόρρητο και έχουν υποχρέωση χρήσης αυτών των στοιχείων αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς της ΕΛΣΤΑΤ. Απαγορεύεται οποιαδήποτε χρήση αυτών των στοιχείων από τα ανωτέρω πρόσωπα και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους.
- Η παραβίαση του απορρήτου των στοιχείων και/ή του στατιστικού απορρήτου από οποιονδήποτε υπάλληλο ή εργαζόμενο στην ΕΛΣΤΑΤ, συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της παράβασης καθήκοντος και μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης.
- Με απόφαση της ΕΛΣΤΑΤ, μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο ύψους από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ σε όποιον παραβιάζει το απόρρητο των στοιχείων ή/και το στατιστικό απόρρητο. Το πρόστιμο επιβάλλεται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου για την παραβίαση και είναι ανάλογο προς τη βαρύτητα και τις συντρέχουσες περιστάσεις. Η υποτροπή συνιστά επιβαρυντική περίπτωση για την επιμέτρηση της διοικητικής κυρώσεως.

9. Πολιτική ανακοινώσεων

[Περιεχόμενα](#)

9.1 Ημερολόγιο ανακοινώσεων

Το Δελτίο Τύπου ανακοινώνεται στο τέλος Ιουνίου του επόμενου έτους διενέργειας της έρευνας. Για την έρευνα υγείας 2015, Δελτίο Τύπου ανακοινώθηκε στις 5/10/2016 αντί στις 29.6.2016 όπως αρχικά είχε προγραμματιστεί .

9.2 Πρόσβαση στο ημερολόγιο ανακοινώσεων

[Ημερολόγιο ανακοινώσεων Δελτίων Τύπου 2016](#)

9.3 Πρόσβαση χρηστών

Οι χρήστες πληροφορούνται για την ανακοίνωση των δεδομένων μέσα από την ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ. Η ισότιμη πρόσβαση των χρηστών στα στοιχεία διέπεται από τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής των Ευρωπαϊκών Στατιστικών.

10. Συχνότητα διάχυσης

[Περιεχόμενα](#)

Ετήσια

11. Μορφή διάχυσης

[Περιεχόμενα](#)

11.1 Δελτία Τύπου

[Δελτίο τύπου Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών 2015](#)

11.2 Δημοσιεύματα

Το Δημοσίευμα «Συνθήκες Διαβίωσης στην Ελλάδα» παρέχει τα πιο πρόσφατα και σημαντικά στατιστικά στοιχεία, που σκιαγραφούν τις συνθήκες διαβίωσης στην Ελλάδα με τρόπο σαφή, τεκμηριωμένο και ολοκληρωμένο. Μεταξύ των στοιχείων που δημοσιεύονται είναι και τα στοιχεία που αφορούν στην Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών. Το δημοσίευμα, γραμμένο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, απευθύνεται σε χρήστες που αναζητούν επικαιροποιημένα στοιχεία, όσον αφορά πρόσφατες κοινωνικές εξελίξεις, αλλά και μακροπρόθεσμες κοινωνικές τάσεις. Το δημοσίευμα αναρτάται την πρώτη Παρασκευή των μηνών Ιανουαρίου, Μαρτίου, Μαΐου, Ιουλίου, Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου στο link : [Συνθήκες Διαβίωσης στην Ελλάδα](#)

11.3 Βάση δεδομένων on-line

Δεν υπάρχει on-line βάση δεδομένων στην οποία να είναι δυνατή η πρόσβαση.

11.3.1 Πίνακες δεδομένων (επισκεψιμότητα χρηστών στον ιστοχώρο)

Μη διαθέσιμη πληροφορία

11.4 Πρόσβαση σε μικροδεδομένα

Τα ανωνυμοποιημένα μικροδεδομένα της έρευνας είναι διαθέσιμα στους χρήστες, κατόπιν σχετικού αιτήματος στο Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης στο link:

[Δεδομένα για επιστημονικούς σκοπούς](#)

11.5 Άλλη μορφή διάχυσης των δεδομένων

[Ψηφιακή βιβλιοθήκη](#)

[Συνθήκες διαβίωσης στην Ελλάδα](#)

[Παροχή στατιστικών στοιχείων](#)

11.5.1 Μεταδεδομένα (επισκεψιμότητα χρηστών στον ιστοχώρο)

Δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφορία.

12. Προσβασιμότητα τεκμηρίωσης

[Περιεχόμενα](#)

12.1 Τεκμηρίωση επί της μεθοδολογίας

Αναλυτικές μεθοδολογικές πληροφορίες της έρευνας βρίσκονται στις οδηγίες της έρευνας και στο site της υπηρεσίας. Επίσης αναλυτικές πληροφορίες θα υπάρχουν στην Έκθεση Ποιότητας της έρευνας που προσεχώς θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ.

[Συνοπτική έκθεση ποιότητας για χρήστες \(2015\)](#)

12.1.1 Πληρότητα μεταδεδομένων (ποσοστό)

12.2 Τεκμηρίωση επί της ποιότητας

Βασικές μεθοδολογικές πληροφορίες για την έρευνα περιλαμβάνονται στις οδηγίες της έρευνας (στα Ελληνικά), οι οποίες βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ.

Τεκμηρίωση επί της ποιότητας θα περιληφθεί στην έκθεση ποιότητας της έρευνας που προσεχώς θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ.

[Συνοπτική έκθεση ποιότητας για χρήστες \(2015\)](#)

[Οδηγίες προς τους Ερευνητές - Οικογενειακοί Προϋπολογισμοί \(2015\)](#)

[Κωδικοί Χαρακτηριστικών του Νοικοκυριού, της Κατοικίας και των Εισοδημάτων \(2015\)](#)

13. Διαχείριση ποιότητας

[Περιεχόμενα](#)

13.1 Διασφάλιση ποιότητας

Η ποιότητα της έρευνας διασφαλίζεται με την ύπαρξη μεθοδολογικού εγχειριδίου το οποίο εκδίδει η Eurostat, παράλληλα και με τη χρήση κοινού ερωτηματολογίου – προτύπου ούτως ώστε να

βελτιώνεται η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων των ερευνών σε όλες τις χώρες-μέλη, και γενικότερα με την εφαρμογή του κώδικα ορθής πρακτικής.

13.2 Αξιολόγηση ποιότητας

Αξιολόγηση της ποιότητας της έρευνας πραγματοποιείται από την ΕΛΣΤΑΤ αλλά και από τη Eurostat. Το μέγεθος του δείγματος είναι τέτοιο ώστε να προκύπτουν αποτελέσματα υψηλής ακρίβειας. Το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού αναφοράς της έρευνας και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να πραγματοποιούνται οι κατάλληλοι έλεγχοι και να ελαχιστοποιούνται τα σφάλματα μέτρησης κατά τη συλλογή των στοιχείων.

Μετά τους ελέγχους που γίνονται για την ανίχνευση σφαλμάτων, τα οποία διορθώνονται, καθώς επίσης και με τον υπολογισμό σφαλμάτων δειγματοληψίας τα αποτελέσματα που προκύπτουν θεωρούνται ότι είναι υψηλής ποιότητας.

14. Χρησιμότητα

[Περιεχόμενα](#)

14.1 Ανάγκες χρηστών

Ο βασικός σκοπός της έρευνας είναι ο λεπτομερής καθορισμός του μοντέλου καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών, ώστε αυτό να χρησιμοποιηθεί στην αναθεώρηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Επιπλέον, η Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών είναι η πλέον κατάλληλη πηγή για:

- ο Τη συμπλήρωση των υπάρχοντων στατιστικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της συνολικής ιδιωτικής κατανάλωσης,
- ο Τη μελέτη της δαπάνης των νοικοκυριών και τη σύνθεση αυτής σε σχέση με το εισόδημά τους, καθώς και άλλα οικονομικά, κοινωνικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά τους,
- ο Την ανάλυση των αλλαγών των συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών σε σύγκριση με προηγούμενες έρευνες,
- ο Τη μελέτη τη σχέσης ανάμεσα στις αγορές των νοικοκυριών και τις απολαβές τους σε είδος,
- ο Τη μελέτη των χαμηλών ορίων εισοδήματος σε διάφορες κοινωνικο-οικονομικές κατηγορίες και ομάδες πληθυσμού,
- ο Τη μελέτη των μεταβολών στις διατροφικές συνήθειες των νοικοκυριών της χώρας

Ο βασικότερος χρήστης των στοιχείων της έρευνας είναι η Eurostat, ενώ άλλοι χρήστες των στοιχείων προέρχονται από:

- ο Υπουργεία και άλλους Δημόσιους Οργανισμούς που χρησιμοποιούν τα στοιχεία για σχεδιασμό οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών,
- ο Πανεπιστήμια (καθηγητές, προπτυχιακοί / μεταπτυχιακοί φοιτητές) και ερευνητικούς οργανισμούς,
- ο Εταιρείες του ιδιωτικού τομέα,

Οι πολίτες, που συχνά λαμβάνουν την πληροφορία από τα ΜΜΕ σε δημοσιεύσεις που γίνονται από τις στατιστικές υπηρεσίες.

14.2 Ικανοποίηση χρηστών

Γενικά, γίνονται σημαντικά βήματα στην κατεύθυνση ενίσχυσης χρήσης των δεδομένων, τα οποία είναι:

- Απόψεις των χρηστών
Η ΕΛΣΤΑΤ συλλέγει επίσημη και ανεπίσημη ενημέρωση από του χρήστες των στοιχείων της έρευνας
- Η διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας γίνεται με διάφορους τρόπους, όπως:
 1. Ηλεκτρονική δημοσίευση των πινάκων
 2. Εκτυπώσιμοι πίνακες
 3. Διάχυση πινάκων και μεταδεδομένων (στατιστικού και μεθοδολογικού περιεχομένου, ερωτηματολόγια, κ.λ.π.) μέσω internet (www.statistics.gr)

4. Δελτία τύπου

- Προώθηση της βάσης μικροδεδομένων των χρηστών
Έχει δημιουργηθεί μια βάση μικροδεδομένων των χρηστών χρησιμοποιώντας τα κριτήρια ανωνυμίας που υιοθετήθηκαν επίσης και στην έρευνα EU-SILC. Η βάση αυτή είναι διαθέσιμη δωρεάν σε κάθε ενδιαφερόμενο. Περιλαμβάνει όλες τις μεταβλητές των ερωτηματολογίων της έρευνας, ενώ οι δαπάνες και το εισόδημα έχουν προσαρμοσθεί σε μηνιαία βάση. Επίσης, έχει δημιουργηθεί μία ακόμα βάση μικροδεδομένων που περιέχει τη λίστα των προτεινόμενων από τη Eurostat μεταβλητών, σύμφωνα με το κείμενο HBS/153E_2014_EN.

Σχετική έρευνα χρηστών διενεργείται από το αρμόδιο Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης.

[Έρευνα ικανοποίησης χρηστών](#)

14.3 Πληρότητα

Οι μεταβλητές και τα δεδομένα της έρευνας θεωρείται ότι διακρίνονται για την πληρότητά τους και την υψηλής ποιότητας ανάλυση που έχει πραγματοποιηθεί.

15. Ακρίβεια και αξιοπιστία

[Περιεχόμενα](#)

15.1 Συνολική ακρίβεια

Επειδή η έρευνα είναι δειγματοληπτική εμφανίζονται δειγματοληπτικά σφάλματα. Επίσης υπάρχουν και μη δειγματοληπτικά σφάλματα (λάθη μη ανταπόκρισης, λάθη μέτρησης, κλπ.) τα οποία με κατάλληλους ελέγχους ανιχνεύονται και διορθώνονται.

Για το 2015 το μέγεθος του δείγματος ανήλθε στα 6.150 νοικοκυριά (κλάσμα δειγματοληψίας 1/λ 1,5%). Ο συνολικός αριθμός των μονάδων επιφανείας ανήλθε σε 1.023.

Πίνακας 1: Ποσοστό ανταπόκρισης

HBS 2015	Καθαρό ερευνηθέν δείγμα	Ποσοστό ανταπόκρισης (R%)
EL	6.150	64,1%

Πίνακας 2: Αριθμός νοικοκυριών που η συνέντευξή τους καταχωρίζεται στη βάση δεδομένων. Τριμηνιαία κατανομή και σύνολο

Τρίμηνο	Αριθμός νοικοκυριών	%
1	1.540	25,0
2	1.551	25,2
3	1.522	24,7
4	1.537	25,0
Σύνολο	6.150	100,0

Πίνακας 3: Αριθμός μελών των νοικοκυριών που η συνέντευξή τους καταχωρίζεται στη βάση δεδομένων. Τριμηνιαία κατανομή και σύνολο

Τρίμηνο	Αριθμός μελών	%
1	3.744	24,9
2	3.840	25,5
3	3.711	24,7
4	3.739	24,9
Σύνολο	15.034	100,0

Πίνακας 4: Ποσοστό ανταπόκρισης ανά τρίμηνο και συνολικό (στο τελικό δείγμα που ερευνήθηκε).

Τρίμηνο	%
1	70,8
2	72,7
3	70,4
4	46,5
Σύνολο	65,1

15.2 Δειγματοληπτικά σφάλματα

Για τη μέτρηση των δειγματοληπτικών σφαλμάτων υπολογίστηκαν συντελεστές μεταβλητότητας για τα βασικά χαρακτηριστικά της έρευνας και όπως προκύπτει οι τιμές τους ανήκουν στα αποδεκτά όρια.

Αναφέρουμε, επίσης, ότι για μία εκτίμηση R , ο συντελεστής μεταβλητότητας ορίζεται ως:

$$CV(R) = \frac{\sqrt{R}}{R} \cdot 100$$

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με το σχέδιο δειγματοληψίας και την διαδικασία εκτιμήσεων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί ενώ παρουσιάζονται οι συντελεστές μεταβλητότητας για τις 12 βασικές κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών.

Συντελεστές μεταβλητότητας για τις 12 βασικές κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών

Αγαθά και Υπηρεσίες	Συντελεστής Μεταβλητότητας %
Σύνολο	1,5
Είδη διατροφής	1,2
Οινοπνευματώδη ποτά και καπνός	2,6
Είδη ένδυσης και υπόδησης	3,1
Στέγαση	1,2
Διαρκή αγαθά	3,3
Υγεία	3,0
Μεταφορές	3,1
Επικοινωνίες	1,5
Αναψυχή και πολιτισμός	3,8
Εκπαίδευση	5,4
Ξενοδοχεία, καφετέριες και εστιατόρια	2,6
Διάφορα αγαθά και υπηρεσίες	2,5

15.3 Μη δειγματοληπτικά σφάλματα

Τα μη δειγματοληπτικά σφάλματα αναφέρονται σε:

- σφάλματα μη ανταπόκρισης,
- σφάλματα επεξεργασίας και
- σφάλματα μέτρησης

15.3.1 Σφάλμα κάλυψης

Η Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών στηρίζεται στη δισταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία, με πρωταρχική δειγματοληπτική μονάδα τη μονάδα επιφανείας (ένα ή περισσότερα οικοδομικά τετράγωνα) και τελική μονάδα δειγματοληψίας το νοικοκυριό.

Χρησιμοποιούνται, συνεπώς, δύο δειγματοληπτικά πλαίσια:

- Το πλαίσιο των μονάδων επιφανείας (πρωταρχικές μονάδες δειγματοληψίας) και
- Το πλαίσιο των νοικοκυριών σε κάθε επιλεγμένη μονάδα επιφανείας

Το πλαίσιο των μονάδων επιφανείας ενημερώνεται κάθε δέκα (10) χρόνια κατά τη Γενική Απογραφή Πληθυσμού και Κατοικιών. Το πλαίσιο των νοικοκυριών σε κάθε επιλεγμένη μονάδα επιφανείας ενημερώνεται πριν την επιλογή των προς έρευνα νοικοκυριών. Συνεπώς, πιθανά σφάλματα κάλυψης μπορεί να προκύψουν κυρίως εξαιτίας του πλαισίου των μονάδων επιφανείας. Εντούτοις, τέτοιου είδους σφάλματα διορθώνονται με τη χρήση βοηθητικών μεταβλητών (διαδικασία calibration) κατά τον υπολογισμό των σταθμίσεων.

15.3.1.1 Α2. Ποσοστό υπερέκτασης

15.3.1.2 Α3. Κοινές μονάδες (ποσοστό)

15.3.2 Σφάλμα μέτρησης

Αντιμετωπίζονται με την ύπαρξη οδηγιών για την ορθή συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, με την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών συγκεντρώσεων αλλά και με την πραγματοποίηση ελέγχων (λογικών, ροής, τιμών) που υλοποιούνται από την ΕΛΣΤΑΤ.

1-Ερωτηματολόγιο

Για το σχεδιασμό των ερωτηματολογίων της τρέχουσας έρευνας χρησιμοποιήθηκαν τα ερωτηματολόγια προηγούμενων ερευνών. Η δομή των ερωτηματολογίων είναι σχεδόν όμοια με αυτή των προηγούμενων.

Επίσης, προκειμένου να οριστικοποιηθούν τα ερωτηματολόγια, ελήφθησαν υπόψη όλες οι παρατηρήσεις που αφορούσαν σε ερωτηματολόγια των προηγούμενων ετών, καθώς και η εμπειρία από ανάλογες έρευνες και οι προτάσεις των βασικών χρηστών των δεδομένων της έρευνας.

2-Οι ερευνητές και τα σεμινάρια εκπαίδευσής τους

Όλοι οι ερευνητές παρακολούθησαν μονοήμερο σεμινάριο πριν την έναρξη της έρευνας πεδίου.

Στο σεμινάριο διανεμήθηκε εγχειρίδιο οδηγιών, ενώ δόθηκαν στους ερευνητές όλες οι απαραίτητες οδηγίες και διευκρινίσεις. Το εγχειρίδιο περιελάμβανε πληροφορίες αναφορικά με τους στόχους της έρευνας, τον τρόπο οργάνωσης της, τη νομική της βάση και διοικητικά ζητήματα σχετικά με την έρευνα, λεπτομέρειες που αφορούν στην έρευνα πεδίου (π.χ. πώς γίνεται η επαφή με το νοικοκυριό, πώς θα πρέπει να συστηθεί ο ερευνητής, ποιο μέλος απαντά κάθε ερώτηση, χρονικές καθυστερήσεις κλπ.), καθώς και πληροφορίες για το περιεχόμενο και τον σωστό τρόπο συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων.

Ωστόσο, έχει παρατηρηθεί ότι κάποιοι ερευνητές δεν χρησιμοποιούν την ακριβή διατύπωση των ερωτημάτων, ενώ ορισμένοι μπορεί να παραλείπουν ερωτήσεις, ιδίως τις πιο υποκειμενικές. Επίσης, υπήρξαν και κάποιες περιπτώσεις όπου, όταν οι ερευνώμενοι δεν παρείχαν ορισμένα στοιχεία δαπανών, οι ερευνητές συμπλήρωναν τα στοιχεία αυτά με βάση τις δικές τους εκτιμήσεις.

3-Οι ερευνώμενοι

Οι ερευνώμενοι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν ενημέρωναν το ημερολόγιο δαπανών σε ημερήσια βάση. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος οι ερευνητές προσπάθησαν να έχουν σχεδόν καθημερινή επικοινωνία με το νοικοκυριό, μέσω τηλεφώνου ή με επίσκεψη σε αυτό.

Επιπλέον, οι ερευνώμενοι παρείχαν μεν πληροφορίες για τη δαπάνη αγοράς των αγαθών, αλλά παρέλειπαν συχνά να αναφέρουν την αντίστοιχη ποσότητα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το προσωπικό

της ΕΛΣΤΑΤ προέβη σε εκτίμηση των ποσοτήτων που δεν είχαν συμπληρωθεί.

Για αγορές με περίοδο αναφοράς μεγαλύτερη του τριμήνου, συχνά αποδείχθηκε χρήσιμη η υπενθύμιση από πλευράς του ερευνητή όλων των υπηρεσιών στις οποίες αφορά η μεγαλύτερη περίοδος αναφοράς.

Οι ερευνώμενοι ήταν πιο διστακτικοί όταν τους ζητήθηκε να παρέχουν στοιχεία για το εισόδημά τους και αρνήθηκαν σε πολλές περιπτώσεις να συμβουλευτούν τα εκκαθαριστικά της εφορίας, ώστε να δώσουν ακριβείς πληροφορίες για τα ποσά αυτά.

Πληροφορίες για εισόδημα από τόκους και από μερίσματα ατομικών επιχειρήσεων δεν παρέχονταν σε γενικές γραμμές από τα νοικοκυριά, γεγονός που οδήγησε σε μεγάλη υποεκτίμηση των ποσών αυτών.

4-Σφάλματα ροής

Δεν υπήρχαν σφάλματα ροής.

5-Έλεγχος δεξιοτήτων πριν την έναρξη της έρευνας της έρευνας πεδίου

Το 98% των ερευνητών ήταν ιδιώτες-συνεργάτες με εμπειρία σε ανάλογες έρευνες νοικοκυριών της ΕΛΣΤΑΤ. Το υπόλοιπο 2% ήταν μόνιμο προσωπικό της ΕΛΣΤΑΤ.

15.3.3 Σφάλμα μη ανταπόκρισης

Ενέργειες που έγιναν για τη μείωση του ποσοστού μη ανταπόκρισης των μονάδων της έρευνας είναι:

- ο Η αποστολή ενημερωτικής επιστολής στα υπό έρευνα νοικοκυριά, περίπου ένα μήνα πριν τη διενέργεια της έρευνας.
- ο Οι τρεις τουλάχιστον προσπάθειες για τηλεφωνική επικοινωνία με τα νοικοκυριά τα οποία δεν ανταποκρίνονταν στις κλήσεις, διαφορετικές ημέρες και ώρες της ημέρας.

15.3.4 Σφάλμα επεξεργασίας

Ποιοτικοί και ποσοτικοί έλεγχοι της βάσης δεδομένων πραγματοποιούνται για τη διόρθωση των λαθών καταχώρησης.

Σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων αναφέρουμε τα ακόλουθα:

1- Έλεγχοι σφαλμάτων

Τα ερωτηματολόγια ελέγχθηκαν σε δύο στάδια, ως προς την πληρότητα και τη λογική συνοχή τους και ως προς την ορθή συμπλήρωση των στοιχείων.

Πιο συγκεκριμένα, τα στελέχη που ήταν επιφορτισμένα με την διενέργεια ελέγχων, σύμφωνα με τις παρεχόμενες οδηγίες καθώς και άλλα αντικειμενικά κριτήρια, προέβησαν σε έλεγχο των στοιχείων των ερωτηματολογίων, συσχετίζοντάς τα παράλληλα με στοιχεία νοικοκυριών που ζουν στην ίδια περιοχή, με σκοπό να επιβεβαιώσουν την ορθότητα των απαντήσεων. Έγινε διόρθωση των λαθών, ενώ τυχόν ασάφειες στις απαντήσεις διευκρινίστηκαν με τη βοήθεια των ερευνητών ή των ερευνώμενων.

Στη συνέχεια, έγινε εισαγωγή των στοιχείων στο ΟΠΣ και παράλληλα διενεργήθηκαν οι μηχανογραφικοί έλεγχοι των στοιχείων, ενώ μέσω της χρήσης κατάλληλων προγραμμάτων καταρτίστηκαν οι πίνακες των στοιχείων της έρευνας.

Καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας πεδίου, οι ερευνητές βρίσκονταν υπό τη συνεχή επίβλεψη του εξειδικευμένου προσωπικού του τμήματος της ΕΛΣΤΑΤ που είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή της έρευνας.

2- Κωδικοποίηση

Η ονοματολογία που χρησιμοποιήθηκε για την έρευνα ήταν η λεπτομερής Ταξινόμηση Ατομικής Κατανάλωσης με βάση το σκοπό (COICOP- ΕΟΠ).

Η κωδικογράφηση των ερωτήσεων που αφορούν στην απασχόληση (ISCO), την οικονομική δραστηριότητα τοπικών μονάδων (NACE), καθώς και την εθνικότητα, έγινε από έμπειρο προσωπικό σύμφωνα με τις ταξινομήσεις ISCO-08 και NACE rev.2.

3- Λοιποί έλεγχοι και προβλήματα

Διενεργήθηκε πλήθος ελέγχων εγκυρότητας των στοιχείων. Για την επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν τα προγράμματα ACCESS, SPSS και Oracle (golden 32).

15.3.5 Σφάλμα από την εφαρμογή μοντέλου

16. Εγκαιρότητα και χρονική συνέπεια

[Περιεχόμενα](#)

16.1 Εγκαιρότητα

Ο χρόνος που μεσολαβεί από το τέλος της ολοκλήρωσης της συλλογής των στοιχείων και της διαθεσιμότητας των δεδομένων είναι συνήθως οι 180 ημέρες.

16.2 Χρονική συνέπεια

17. Συγκρισιμότητα

[Περιεχόμενα](#)

17.1 Γεωγραφική συγκρισιμότητα

Σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές της Χώρας αλλά και στις χώρες της Ε.Ε. εφαρμόζονται κοινοί ορισμοί των μεταβλητών και κοινές μέθοδοι παραγωγής των στοιχείων. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται πρόβλημα γεωγραφικής συγκρισιμότητας.

17.1.1 Ασυμμετρία αντικριζόμενων (mirror) στατιστικών (συντελεστής)

17.2 Διαχρονική συγκρισιμότητα

Υφίσταται διαχρονική συγκρισιμότητα από τα έτη 1974,1981/82,1987/88,1993/94,1998/99,2004/05, 2008 ,2009, 2010,2011 και 2012, 2013 και 2014.

18. Συνοχή

[Περιεχόμενα](#)

18.1 Διατομεακή συνοχή

Η συνοχή δύο ή περισσότερων στατιστικών αποτελεσμάτων αναφέρεται στο βαθμό κατά τον οποίο η στατιστική διαδικασία από την οποία αυτά παρήχθησαν χρησιμοποίησε τις ίδιες έννοιες και εναρμονισμένες μεθόδους. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών 2015 συγκριτικά με τα αντίστοιχα αποτελέσματα άλλων ερευνών της ΕΛΣΤΑΤ για το ίδιο έτος.

Ο δείκτης Κινδύνου Φτώχειας που προέκυψε από την Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών 2015, καθώς και άλλα σημαντικά μεγέθη της έρευνας, συγκρίθηκαν με τα αντίστοιχα μεγέθη που παρήχθησαν από την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC) 2015. Επίσης έγιναν συγκρίσεις με τα αποτελέσματα της έρευνας Εργατικού Δυναμικού (LFS). Δεν παρατηρήθηκαν σημαντικές διαφορές στα αποτελέσματα, όπως προκύπτει από τους πίνακες στις επόμενες παραγράφους.

Επίσης, επισημαίνουμε ότι κατά τη σύγκριση των αποτελεσμάτων της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών με την EU-SILC για παράδειγμα, θα πρέπει να έχουμε υπόψη τις διαφορές που υπάρχουν στις χρησιμοποιούμενες έννοιες και μεθοδολογίες και που πολύ πιθανά οφείλονται στο γεγονός ότι οι έρευνες εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς. Η Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών στοχεύει στη μελέτη των δαπανών των νοικοκυριών, ενώ η EU-SILC στο εισόδημά τους.

18.1.1 Συνοχή μεταξύ μηνιαίων, τριμηνιαίων και ετήσιων στατιστικών

Συγκρισιμότητα με την **EU-SILC**: κίνδυνος φτώχειας

Πίνακας 1: Κατώφλι φτώχειας: 2015 EU-SILC – HBS

2015 EU-SILC	2015 HBS
4.512,00	4.985,50

Πίνακας 2: Δείκτης Κινδύνου Φτώχειας: 2015 EU-SILC –HBS %

2015 EU-SILC	2015 HBS
21,4	19,7

Πίνακας 3: Δείκτης Κατανομής Εισοδήματος (S80/S20) σε πεντημόρια

2015 EU-SILC	2015 HBS
6,5	5,6

Συγκρισιμότητα – EU-SILC επιπλέον στοιχεία

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν τη συνάφεια μεταξύ της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών και EU-SILC 2015 για σημαντικά μεγέθη.

Πίνακας 4: “Ιδιοκτησιακό Καθεστώς”. %

Ιδιοκτησιακό Καθεστώς	2015 HBS	2015 EU-SILC
Ιδιοκτήτης	82,8	78,2
Ένοικος	17,2	21,8

Πίνακας 5: “Εσωτερικό λουτρό ή ντους”.%

Εσωτερικό λουτρό ή ντους	2015 HBS	2015 EU-SILC
Όχι	1,1	0,5
Ναι	98,9	99,5

Πίνακας 6: “Εσωτερική τουαλέτα για αποκλειστική χρήση του νοικοκυριού”.%

Εσωτερική τουαλέτα	2015HBS	2015 EU-SILC
Όχι	1,3	0,4
Ναι	98,7	99,6

Πίνακας 7: “Τύπος κατοικίας”. %

Τύπος κατοικίας	2015 HBS	2015 EU-SILC
Μονοκατοικία	33,4	32,8
Μονοκατοικία ημι-ελεύθερη	9,3	9,9
Διαμέρισμα	57,2	57,8
Άλλο	0,1	0,0

Συγκρισιμότητα – Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (LFS) και Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC)

Από τους ακόλουθους πίνακες προκύπτει ότι οι περισσότεροι δείκτες ποιότητας της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών είναι σε συνάφεια με τις μεταβλητές που συλλέγονται από την έρευνα Εργατικού Δυναμικού (LFS) και την έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών

Πίνακας 8 “Αυτό-προσδιοριζόμενη τρέχουσα κατάσταση απασχόλησης” % n

Αυτό-προσδιοριζόμενη τρέχουσα κατάσταση απασχόλησης	2015 HBS	2015 EU-SILC	2015 LFS
Εργαζόμενος (πλήρους + μερικής απασχόληση)	38,6	38,2	38,2
Άνεργος	13,5	14,6	14,2
Οικονομικά μη ενεργός	47,9	47,2	47,7

Πίνακας 9: “Συνήθεις ώρες απασχόλησης την εβδομάδα στην κύρια εργασία” %

Συνήθεις ώρες απασχόλησης την εβδομάδα στην κύρια εργασία	2015 HBS	2015 EU-SILC	2015 LFS
	41,1	42,3	42,0

Πίνακας 10: “Καθεστώς εργασίας” % n

Καθεστώς εργασίας	2015 HBS	2015 EU-SILC	2015 LFS
Αυτό-απασχολούμενος με υπαλλήλους	5,3	5,8	6,8
Αυτό-απασχολούμενος χωρίς υπαλλήλους	24,1	24,6	23,9
Υπάλληλος	67,6	65,8	64,8
Εργαζόμενος στην οικογενειακή επιχείρηση	3,0	3,8	4,4

Πίνακας 11: “Υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης που ολοκλήρωσε (ISCED)”.% n

Υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης που ολοκλήρωσε	2015 HBS	2015 EU-SILC	2015 LFS
Δεν παρακολούθησε ή ολοκλήρωσε καμία βαθμίδα εκπαίδευσης	10,3	5,4	4,3
Δημοτικό	20,9	21,8	23,9
Γυμνάσιο	10,5	11,3	12,4
Λύκειο	29,3	32,8	31,5
ΙΕΚ, ΚΕΚ	6,1	5,6	6,5
ΑΕΙ, ΤΕΙ	20,6	20,4	19,6
Μεταπτυχιακές, Διδακτορικές σπουδές	2,3	2,9	1,9

Πίνακας 12: Νοικοκυριά κατά μέγεθος % n

Τύπος νοικοκυριού	2015 HBS	2015 EU-SILC	2015 LFS
Νοικοκυριά με ένα μέλος	25,7	25,7	29,3
Νοικοκυριά με δύο μέλη	29,5	29,5	32,1
Νοικοκυριά με τρία μέλη	19,8	19,8	18,0
Νοικοκυριά με τέσσερα μέλη	17,6	17,5	15,5
Νοικοκυριά με πέντε μέλη	2,4	5,2	3,8
Νοικοκυριά με έξι και περισσότερα μέλη	5,1	2,3	1,3

Πίνακας 13: “Αριθμός ατόμων που εργάζονται λιγότερες από 30 ώρες την εβδομάδα” %

Αριθμός ατόμων που εργάζονται λιγότερες από 30 ώρες την εβδομάδα	2015 HBS	2015 EU-SILC	2015 LFS
	9,5	12,5	11,4

Πίνακας 14: "Τύπος σύμβασης εργασίας" %

Τύπος σύμβασης εργασίας	2015 HBS	2015 EU-SILC	2015 LFS
Μόνη ή αορίστου χρόνου	85,9	75,4	88,1
Προσωρινή εργασία/σύμβαση ορισμένου χρόνου	14,1	24,6	11,9

Πίνακας 15: Επάγγελμα κατά ISCO 08

Επάγγελμα- ISCO 08	2015 HBS	2015 EU-SILC	2015 LFS
Ένοπλες δυνάμεις	1,5	1,3	1,6
Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη	3,1	1,7	3,3
Επαγγελματίες	19,5	13,9	18,6
Τεχνικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	7,9	7,1	8,2
Υπάλληλοι γραφείου	14,3	11,1	10,5
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	22,5	20,8	23,7
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	10,0	15,1	12,0
Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	9,5	12,0	9,6
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές	5,4	6,1	5,8
Ανεπίκρουτοι εργάτες, χειρωνακτές και μικροεπαγγελματίες	8,4	10,9	7,1

Πίνακας 16: Κλάδος Οικονομικής δραστηριότητας κατά NACE rev.2

Οικονομική Δραστηριότητα NACE rev.2	2015 HBS	2015 EU-SILC	2015 LFS
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	10,4	12,6	12,9
Ορυχεία και λατομεία	,2	0,3	0,3
Μεταποίηση	8,3	9,2	9,3
Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, ατμός και κλιματισμός	0,8	0,6	0,7
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	,2	0,5	0,6
Κατασκευές	5,2	4,4	4,0
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	17,4	18,6	18,3
Μεταφορές και αποθήκευση	5,5	4,8	4,7
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	9,5	8,5	9,0
Ενημέρωση και επικοινωνία	1,9	2,5	2,0
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	3,3	2,5	2,4
Δραστηριότητες ακίνητης περιουσίας	,1	0,2	0,2
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	4,6	5,1	5,8
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	1,3	2,2	2,4
Δημόσια διοίκηση και άμυνα; Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	10,1	9,2	8,7
Εκπαίδευση	8,5	8,2	8,1
Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	6,5	6,2	5,9
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	1,5	1,5	1,3
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	2,3	2,3	2,1
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	2,0	0,8	1,3

18.1.2 Συνοχή με Εθνικούς Λογαριασμούς

18.2 Εσωτερική συνοχή

Οι κοινές μεταβλητές της έρευνας με τις αντίστοιχες άλλων ερευνών (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης στα Νοικοκυριά) δεν παρουσιάζουν στατιστικά σημαντικές διαφορές. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά, θα παρουσιαστούν στην Έκθεση Ποιότητας της έρευνας 2015.

19. Κόστος και επιβάρυνση

[Περιεχόμενα](#)

Πολύ μεγάλη επιβάρυνση εν γένει αφορά στο χρόνο που απαιτείται για την παροχή της απάντησης από τον ερευνώμενο, χωρίς ωστόσο να υπάρχει η δυνατότητα μείωσης της επιβάρυνσης αυτής.

Το συνολικό κόστος της έρευνας ανήλθε σε περίπου 350.000 ευρώ (αφορά εξωτερικούς συνεργάτες και προσωπικό).

20. Αναθεώρηση δεδομένων

[Περιεχόμενα](#)

20.1 Πολιτική αναθεώρησης

Η πολιτική αναθεώρησης μπορεί να αφορά στα δεδομένα της έρευνας αλλά και στην ίδια την έρευνα, δηλαδή στο ερωτηματολόγιο αυτής, στο δείγμα, κλπ., και πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των χρηστών σε επιπρόσθετη στατιστική πληροφόρηση.

20.2 Πρακτική αναθεώρησης

Αφού αναγνωριστούν οι ανάγκες των χρηστών (π.χ. της Eurostat) επανασχεδιάζεται, όποτε απαιτηθεί, το ερωτηματολόγιο, με προσοχή ώστε να μην κινδυνέψει η συγκρισιμότητα διαχρονικά αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η αναθεώρηση των δεδομένων, πραγματοποιείται μετά την εφαρμογή ελέγχων που υλοποιεί η ΕΛΣΤΑΤ αλλά και η Eurostat, και μετά τη διόρθωση των ασυνεπειών που μπορεί να υπάρχουν στα δεδομένα, συγχρονικά και διαχρονικά.

21. Στατιστική επεξεργασία

[Περιεχόμενα](#)

21.1 Τύπος των πρωτογενών δεδομένων

Η έρευνα είναι δειγματοληπτική, με σχεδιασμό *rotational integrated design*, που επιλέχθηκε ως ο πλέον κατάλληλος για ενιαία συγχρονική και διαχρονική έρευνα. Τελική δειγματοληπτική μονάδα είναι το νοικοκυριό, ενώ μονάδες ανάλυσης είναι τα νοικοκυριά και τα μέλη τους.

Η ΕΟΠ 2015 βασίζεται σε δισταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία νοικοκυριών από πλαίσιο δειγματοληψίας, που έχει δημιουργηθεί με βάση τα στοιχεία για το μόνιμο πληθυσμό της Απογραφής 2011 και καλύπτει πλήρως τον πληθυσμό αναφοράς, ώστε να εξασφαλίζεται η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος.

Ο σχεδιασμός της δειγματοληψίας περιλαμβάνει δύο κριτήρια στρωμάτωσης:

- Το πρώτο κριτήριο στρωμάτωσης του ερευνώμενου πληθυσμού είναι η γεωγραφική διαίρεση της Χώρας. Ως μείζονα στρώματα χρησιμοποιήθηκαν οι 13 περιφέρειες (NUTS II), η πρώην Περιφέρεια Πρωτευούσης και το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης.
- Το δεύτερο κριτήριο στρωμάτωσης είναι ο βαθμός αστικότητας. Σε κάθε περιφέρεια (NUTS II), τα νοικοκυριά καταμελήθηκαν ανάλογα με το βαθμό αστικότητας (τοπικά διαμερίσματα με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους, από 2.000 έως 9.999 κατοίκους και τέλος μέχρι 1.999 κατοίκους). Η στρωμάτωση κατά βαθμό αστικότητας έγινε σύμφωνα με τον πληθυσμό των τοπικών διαμερισμάτων⁽¹⁾, εκτός των πολεοδομικών συγκροτημάτων των δύο μεγάλων πόλεων (πρώην Περιφέρεια Πρωτευούσης και Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης),

Η πρώην Περιφέρεια Πρωτευούσης χωρίστηκε σε 31 στρώματα ίσου, περίπου, μεγέθους (ίσους αριθμούς νοικοκυριών), με βάση τους καταλόγους πλαίσια με τα οικοδομικά τετράγωνα των Δήμων και σύμφωνα με κοινωνικοοικονομικά κριτήρια. Όμοια, το πρώην Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης χωρίστηκε σε 9 ίσου μεγέθους στρώματα. Τα πρώην Πολεοδομικά Συγκροτήματα αυτών των δύο μεγάλων πόλεων αποτελούν, περίπου, το 40% του συνολικού πληθυσμού και κατέχουν ακόμα υψηλότερο ποσοστό σε κάποιες κοινωνικοοικονομικές μεταβλητές.

Ο αριθμός των στρωμάτων, που προέκυψε από την εφαρμογή των δύο κριτηρίων στρωμάτωσης

του πληθυσμού, ανέρχεται σε 79.

Το μέγεθος του δείγματος νοικοκυριών ανέρχεται στα 6.251 (κλάσμα δειγματοληψίας 1,5%), το οποίο ισοκατανεμήθηκε μέσα στο έτος, ώστε να επιλεγούν 4 ισοδύναμα ανεξάρτητα δείγματα, που αντιστοιχούν στα 4 τρίμηνα του έτους.

1^ο στάδιο δειγματοληψίας

Στο πρώτο στάδιο δειγματοληψίας, από κάθε στρώμα, επιλέγονται οι πρωτογενείς μονάδες (επιφανείες) με πιθανότητα επιλογής ανάλογη του μεγέθους τους (πλήθος νοικοκυριών, σύμφωνα με την Απογραφή Πληθυσμού έτους 2011).

2^ο στάδιο δειγματοληψίας

Στο δεύτερο στάδιο δειγματοληψίας, σε κάθε επιλεγείσα πρωτογενή δειγματοληπτική μονάδα (μονάδα επιφανείας), από τον ενημερωμένο κατάλογο-πλαίσιο των νοικοκυριών επιλέγεται το δείγμα νοικοκυριών με ίσες πιθανότητες και με την εφαρμογή της συστηματικής δειγματοληψίας. Στην πραγματικότητα, στο δεύτερο στάδιο επιλέγεται δείγμα κατοικιών. Εντούτοις, στις περισσότερες περιπτώσεις, υπάρχει μία αντιστοίχιση μεταξύ νοικοκυριού και κατοικίας. Εάν η επιλεγείσα κατοικία αποτελείται από περισσότερα του ενός νοικοκυριά, τότε ερευνώνται όλα τα νοικοκυριά. Ο συνολικός αριθμός μονάδων επιφανείας που επιλέχθηκαν ήταν 1.023.

21.2 Συχνότητα συλλογής των δεδομένων

Η συχνότητα συλλογής των δεδομένων είναι διαρκής σε όλο το έτος.

21.3 Μέθοδοι συλλογής των δεδομένων

Οι πληροφορίες συγκεντρώνονται με τα παρακάτω ερωτηματολόγια /έντυπα:

1. Ερωτηματολόγιο νοικοκυριού (μητρώο, στοιχεία κατοικίας, δαπάνες) - «ΕΟΠ:1»
[Ερωτηματολόγιο νοικοκυριού](#)
2. Ερωτηματολόγιο μέλους ηλικίας 14 ετών και άνω (προσωπικές δαπάνες, απασχόληση, εισόδημα) - «ΕΟΠ:2»
[Ερωτηματολόγιο μέλους ηλικίας 14 ετών και άνω](#)
3. Ερωτηματολόγιο μέλους ηλικίας κάτω των 14 ετών (προσωπικές δαπάνες) - «ΕΟΠ:3»
[Ερωτηματολόγιο μέλους ηλικίας κάτω των 14 ετών](#)

Στην έρευνα χρησιμοποιούνται και βοηθητικά έντυπα για την καλύτερη διεξαγωγή της όπως π. χ ενδεικτικά αναφέρουμε Χαρτογραφικό σχεδιάγραμμα και κατάλογος - πλαίσιο κατοικιών/ σημειωματάριο για καταγραφή των καθημερινών δαπανών του νοικοκυριού στη διάρκεια των ημερών που ερευνάται /επιστολές για την ειδοποίηση των νοικοκυριών ότι συμμετέχουν στην έρευνα/έντυπο με παρατηρήσεις του ερευνητή για τη συνεργασία του με το νοικοκυριό / έντυπο καταχώρησης κωδικών ειδών και υπηρεσιών, χαρακτηριστικών του νοικοκυριού και της κατοικίας, εισοδημάτων, νομών, χωρών κλπ.

Τρόπος συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων

α) Περίοδος διενέργειας της έρευνας στο νοικοκυριό

Η συνολική διάρκεια της έρευνας σε κάθε νοικοκυριό είναι 14 συνεχείς ημέρες (εργάσιμες και μη).

β) Χρονοδιάγραμμα εργασιών για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων

Ο ερευνητής για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων της έρευνας, θα πρέπει να ακολουθήσει

την παρακάτω διαδικασία :

Την πρώτη ημέρα :

- Θα εξασφαλίσει τη συνεργασία με τα νοικοκυριά που έχουν επιλεγεί.
- Θα συμπληρώσει το τμήμα Α (1,2) του ΕΟΠ:1 που αναφέρεται στη σύνθεση του νοικοκυριού (δημογραφικά χαρακτηριστικά, υπηκοότητα και κύρια οικονομική δραστηριότητα) και στα στοιχεία εκπαίδευσης και υγείας των μελών του, για να γνωρίζει με πόσα και ποια μέλη θα συνεργαστεί στο κάθε νοικοκυριό, καθώς και το Τμήμα Β' του ΕΟΠ:2 που αναφέρεται στην απασχόληση των μελών του νοικοκυριού.
- Θα παραδώσει τα ειδικά "Σημειωματάρια" για την καταγραφή των καθημερινών δαπανών που θα πραγματοποιούν τα νοικοκυριά κατά τις 14 ημέρες, συμπεριλαμβανομένης και της

πρώτης ημέρας που εξασφαλίζεται η συνεργασία και θα εξηγήσει τον τρόπο συμπλήρωσής τους σε όλα τα μέλη του νοικοκυριού ηλικίας 7 ετών και άνω.

Τις επόμενες 12 ημέρες :

- Θα συμπληρώνει σταδιακά τα τμήματα Β (στοιχεία κατοικίας), και ΙΒ (πηγές εισοδημάτων), καθώς και τις δαπάνες των τμημάτων Γ - Θ του ΕΟΠ:1, κατανέμοντας αυτές στο χρονικό διάστημα των 2 εβδομάδων, για να μην επιβαρυνθεί πολύ ο καθημερινός χρόνος συνεργασίας με το νοικοκυριό.
- Θα ελέγχει, για τυχόν λάθη ή παραλείψεις, τις δαπάνες που έχουν καταγράψει τα μέλη του νοικοκυριού στα ειδικά "Σημειωματάρια" και θα τις μεταφέρει, αντίστοιχα, στο ΕΟΠ:1 (τμήματα Ζ - ΙΑ), στο ΕΟΠ:2 (Τμήμα Α) και στο ΕΟΠ:3.

Τη 14η ημέρα :

- Θα καταγράψει τις δαπάνες της προηγούμενης ημέρας (13^{ης} ημέρας), θα συμπληρώσει το τμήμα Γ του ΕΟΠ:2, που αφορά στα εισοδήματα των μελών του νοικοκυριού και θα τακτοποιήσει και τις τυχόν εκκρεμότητες που υπάρχουν στην καταγραφή των πληροφοριών.

21.4 Επικύρωση δεδομένων

Η επικύρωση των δεδομένων γίνεται με τη διεξαγωγή ποιοτικών και ποσοτικών ελέγχων που βασίζονται σε:

- ο Διασταυρώσεις του πρωτογενούς υλικού με αντίστοιχα στοιχεία προηγούμενου έτους
- ο Συγκρίσεις των βασικών μεγεθών της έρευνας με αντίστοιχα μεγέθη άλλων στατιστικών πηγών

Υπολογισμό σφαλμάτων δειγματοληψίας, που χρησιμοποιούνται και ως κριτήριο για την επιβεβαίωση και τελική επικύρωση των στοιχείων.

21.5 Κατάρτιση δεδομένων

Στην συγκεκριμένη ενότητα υπάρχει περιγραφή της διαδικασίας στάθμισης, εκτίμησης των χαρακτηριστικών της έρευνας και εκτίμησης τιμών που λείπουν.

Σταθμίσεις

Οι συντελεστές στάθμισης δειγματοληπτικού σχεδίου, DW_{hi} , υπολογίσθηκαν με τη χρήση της παρακάτω φόρμουλας (αντίστροφο της πιθανότητας επιλογής):

$$1/n_h \cdot 1/P_{hi} \cdot M_{hi}/m_{hi} = DW_{hi}$$

όπου

M_{hi} = ο αριθμός των νοικοκυριών του ενημερωμένου δειγματοληπτικού πλαισίου στην επιφάνεια h_i (πρωταρχική μονάδα)

m_{hi} = ο αριθμός των επιλεγμένων νοικοκυριών στην επιφάνεια h_i (πρωταρχική μονάδα)

n_h = το μέγεθος του δείγματος των πρωταρχικών μονάδων του στρώματος h

P_{hi} = η πιθανότητα επιλογής της πρωταρχικής μονάδας h_i .

Έστω w_{hij} (>0) η στάθμιση του νοικοκυριού j ($j = 1, \dots, m_{hi}$), το οποίο ανήκει στην μονάδα επιφάνειας i του στρώματος h . Η στάθμιση w_{hij} είναι αποτέλεσμα τριών παραγόντων: α) αντίστροφη πιθανότητα επιλογής της δειγματοληπτικής μονάδας, β) αντίστροφο του ποσοστού απόκρισης r_h του στρώματος h και γ) ο παράγοντας t_{hij} , ο οποίος εξασφαλίζει την προσαρμογή των παραγόμενων εκτιμήσεων σε συγκεκριμένες τιμές του πληθυσμού (οι τιμές αυτές είναι γνωστές από πληθυσμιακά σύνολα, όπως αυτά προκύπτουν από απογραφές, διοικητικές πηγές, προβλέψεις πληθυσμού κ.λ.π.). Η στάθμιση w_{hij} ορίζεται ως:

$$w_{hij} = p_{hij}^{-1} \cdot r_h^{-1} \cdot t_{hij}$$

όπου:

p_{hij} : η πιθανότητα επιλογής της h_{ij} μονάδας

r_h : το ποσοστό απόκρισης των μονάδων του στρώματος h

t_{hij} : Ο παράγοντας προσαρμογής του συνόλου νοικοκυριών και ατόμων σε εξωτερικά δεδομένα

Πιθανότητα επιλογής των νοικοκυριών

Εφαρμόσθηκε η δισταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία, σύμφωνα με την οποία στα τελικά στρώματα οι μονάδες επιφάνειας επιλέχθηκαν με ανάλογες με το μέγεθός τους πιθανότητες και στις επιλεγμένες μονάδες επιφάνειας, τα νοικοκυριά επιλέχθηκαν με ίσες πιθανότητες. Οι πιθανότητες επιλογής των νοικοκυριών ορίζονται ως εξής:

$$p_{hij} = n_h \cdot P_{hi} \cdot m_{hi} / M_{hi} \rightarrow p_{hij}^{-1} = 1 / n_h \cdot 1 / P_{hi} \cdot M_{hi} / m_{hi}$$

όπου:

$P_{hi} = X_{hi} / X_h$: πιθανότητα επιλογής της hi μονάδας επιφάνειας

X_{hi} : Ο αριθμός νοικοκυριών της hi μονάδας επιφάνειας, σύμφωνα με την Απογραφή Πληθυσμού του 2011

X_h : Ο αριθμός νοικοκυριών του στρώματος h , σύμφωνα με την Απογραφή Πληθυσμού του 2011

M_{hi} : Ο αριθμός νοικοκυριών της hi μονάδας επιφάνειας που καταγράφονται στον ενημερωμένο κατάλογο-πλαίσιο

m_{hi} : Το αρχικό μέγεθος δείγματος νοικοκυριών της hi μονάδας επιφάνειας που επιλέγονται από το M_{hi} σύνολο

Διορθώσεις μη-απόκρισης

Σε κάθε τελικό στρώμα πραγματοποιήθηκε διόρθωση για τα νοικοκυριά που δεν αποκρίθηκαν στην έρευνα με το αντίστροφο του ποσοστού απόκρισης, ώστε να γίνει αναπλήρωση για τις περιπτώσεις αρνήσεων σε κάθε στρώμα.

Διορθώσεις με τη χρήση εξωτερικών στοιχείων

Πραγματοποιήθηκε διόρθωση με τη χρήση εξωτερικών στοιχείων, η οποία προϋποθέτει την διόρθωση (calibration) των σταθμίσεων των νοικοκυριών σε συνδυασμό με εξωτερικές πηγές. Αυτό συνεπάγεται τη χρήση κατανομών βοηθητικών μεταβλητών τόσο σε επίπεδο νοικοκυριού όσο και σε επίπεδο ατόμου. Η βοηθητική μεταβλητή που χρησιμοποιείται σε επίπεδο νοικοκυριού είναι το μέγεθος του νοικοκυριού ενώ σε επίπεδο ατόμου χρησιμοποιείται η κατανομή του πληθυσμού με βάση την ηλικία (πενταετείς ομάδες ηλικιών) και το φύλο.

Εφαρμόζοντας τη διαδικασία αυτή α) τα εκτιμώμενα νοικοκυριά κατά μέγεθος είναι σύμφωνα με τον αριθμό των νοικοκυριών της περιόδου αναφοράς, όπως προέκυψε από την προβολή της τάσης του πληθυσμού που παρατηρείται μεταξύ των Απογραφών των ετών 2001 και 2011, και β) ο εκτιμώμενος πληθυσμός κατά φύλο και ηλικία συμφωνεί με τον πληθυσμό, όπως υπολογίστηκε μέσω της προβολής των δεδομένων της περιόδου αναφοράς που προέρχονται από τις στατιστικές φυσικής κίνησης (απογραφή πληθυσμού, γεννήσεις, θάνατοι, μετανάστευση).

Εκτιμήσεις και διορθώσεις μη απόκρισης

Εκτίμηση των χαρακτηριστικών της έρευνας

Στην συνέχεια παρουσιάζεται η γενική διαδικασία που εφαρμόσθηκε για την εκτίμηση των χαρακτηριστικών της έρευνας (μέση τελική δαπάνη κατανάλωσης νοικοκυριού), καθώς και για τον υπολογισμό των τυπικών σφαλμάτων και των συντελεστών μεταβλητότητας.

Έστω y_{hij} η τιμή του χαρακτηριστικού y του ερευνώμενου νοικοκυριού τάξης j , στην επιφάνεια hi .

Επιπλέον, έστω Y_h το σύνολο των στρώματων, το οποίο προκύπτει εάν αθροίσουμε το χαρακτηριστικό y για το σύνολο των νοικοκυριών που περιλαμβάνονται στο στρώμα h . Η συνάρτηση του εκτιμητή με βάση τη δισταδιακή δειγματοληψία είναι:

$$Y_h = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m w_{hij} \cdot y_{hij}$$

όπου

w_{hij} είναι η τελική (διορθωμένη) στάθμιση για το νοικοκυριό.

Για την εκτίμηση του χαρακτηριστικού y σε επίπεδο χώρας, όλες οι εκτιμήσεις των στρωμάτων

Y_h θα πρέπει να προστεθούν ως εξής:

$$Y = \sum_h Y_h.$$

Εκτίμηση ποσοστού

Η εκτίμηση του αριθμού των νοικοκυριών X_h στο στρώμα h υπολογίζεται με βάση τη σχέση:

$$X_h = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m w_{hij}$$

ενώ για την εκτίμηση του σχετικού χαρακτηριστικού σε επίπεδο χώρας, προστίθενται οι εκτιμητές όλων των στρωμάτων, δηλαδή:

$$X = \sum_h X_h$$

Η φόρμουλα για τον υπολογισμό της εκτιμήτριας R (μέση μηνιαία δαπάνη κατανάλωσης νοικοκυριών) με βάση τη δισταδιακή στρωματοποιημένη δειγματοληψία είναι:

$$R = Y/X = \frac{\sum_{h=1}^H \sum_{i=1}^{n_h} \sum_{j=1}^{m_{hi}} w_{hij} \cdot y_{hij}}{\sum_{h=1}^H \sum_{i=1}^{n_h} \sum_{j=1}^{m_{hi}} w_{hij}}$$

Εκτίμηση διακύμανσης

Προκειμένου να εκτιμηθούν οι διακυμάνσεις των απαιτούμενων χαρακτηριστικών (μέση τελική δαπάνη κατανάλωσης νοικοκυριού ανά κατηγορία δαπάνης), τα ακόλουθα βήματα πρέπει να εφαρμοστούν:

α. Για κάθε επιλεγμένη μονάδα επιφάνειας PSU i του στρώματος h , υπολογίζουμε τις ποσότητες T_{hi} και F_{hi} χρησιμοποιώντας τους ακόλουθους τύπους:

$$T_{hi} = n_h \cdot \sum_{j=1}^{m_{hi}} w_{hij} \cdot y_{hij}$$

και

$$F_{hi} = n_h \cdot \sum_{j=1}^{m_{hi}} w_{hij}$$

β. Δεδομένου ότι τα T_{hi} και F_{hi} έχουν υπολογισθεί για κάθε μονάδα επιφάνειας i ($n_{hi}=1,2,\dots$) του στρώματος h , τότε η

$V(\hat{Y}_h)$ υπολογίζεται ως εξής:

$$V(\hat{Y}_h) = 1/n_h \cdot (n_h - 1) \cdot \left\{ \sum_{i=1}^{n_h} T_{hi}^2 - 1/n_h \cdot \left[\sum_{i=1}^{n_h} T_{hi} \right]^2 \right\}$$

και η

$V(\hat{Y})$ σε επίπεδο χώρας υπολογίζεται προσθέτοντας την $V(\hat{Y}_h)$ για κάθε στρώμα h , που σημαίνει ότι

$$V(\hat{Y}) = \sum_h V(\hat{Y}_h)$$

Αντιστοίχως, η $V(\hat{X}_h)$ υπολογίζεται από τη σχέση

$$V(\hat{X}_h) = 1/n_h \cdot (n_h - 1) \cdot \left\{ \sum_{i=1}^{n_h} F_{hi}^2 - 1/n_h \cdot \left[\sum_{i=1}^{n_h} F_{hi} \right]^2 \right\} \text{ και η}$$

$V(\hat{X})$ σε επίπεδο χώρας υπολογίζεται προσθέτοντας την $V(\hat{X}_h)$ για κάθε στρώμα h , που σημαίνει ότι

$$V(\hat{X}) = \sum_h V(\hat{X}_h)$$

Η μέση τελική δαπάνη κατανάλωσης ανά νοικοκυριό ορίζεται ως

$$R = \hat{Y} / \hat{X}$$

Η διακύμανση της R μπορεί να υπολογιστεί ως εξής

$$V(\hat{R}) = V(\hat{Y}) + R^2 \cdot V(\hat{X}) - 2 \cdot R \cdot Cov(\hat{Y}, \hat{X}) / \hat{X}^2$$

όπου

$$Cov(\hat{Y}_h, \hat{X}_h) = 1/n_h \cdot (n_h - 1) \cdot \left\{ \sum_{i=1}^{n_h} T_{hi} \cdot F_{hi} - 1/n_h \cdot \left[\sum_{i=1}^{n_h} T_{hi} \right] \left[\sum_{i=1}^{n_h} F_{hi} \right] \right\}$$

και

$$Cov(\hat{Y}, \hat{X}) = \sum_h Cov(\hat{Y}_h, \hat{X}_h)$$

Επίσης, για να εκτιμηθούν οι διακυμάνσεις της μέσης τελικής δαπάνης κατανάλωσης νοικοκυριού για συγκεκριμένες υποομάδες του πληθυσμού, ακολουθήθηκε η διαδικασία που περιγράφηκε παραπάνω. Για τις περιπτώσεις αυτές ορίστηκαν μεταβλητές συγκεκριμένων κατηγοριών, ώστε να αντιπροσωπεύονται οι συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού (κατηγορίες) που απαιτείται, π.χ. επαγγελματική θέση του υπεύθυνου του νοικοκυριού = ανειδίκευτος εργάτης στη βιομηχανία και τη παροχή υπηρεσιών, μη ανειδίκευτος εργάτης στη βιομηχανία και τη παροχή υπηρεσιών, κλπ.

Έστω,

- συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα (κατηγορία) που συμβολίζεται U_d , όπου $U_d \subset U$ (σύνολο πληθυσμού)

- Το μέγεθος της πληθυσμιακής ομάδας U_d συμβολίζεται N_d
 Τότε η τιμή για το j στοιχείο (νοικοκυριό ή υπεύθυνος του νοικοκυριού) στην επιλεγμένη επιφάνεια i του τελικού στρώματος h της μεταβλητής προσδιορισμού συμβολίζεται ως εξής:

$$y_{hij} = \begin{cases} y_{hij} & \text{αν } i \in U_d \\ 0 & \text{διαφορετικά} \end{cases}$$

$U_{hij,d}$

$$w_{hij} = \begin{cases} w_{hij} & \text{αν } i \in U_d \\ 0 & \text{διαφορετικά} \end{cases}$$

Χρησιμοποιώντας τους παραπάνω δείκτες και ακολουθώντας τη διαδικασία και τους τύπους που περιγράφηκαν παραπάνω, εκτιμήθηκαν τα χαρακτηριστικά και τα δειγματοληπτικά σφάλματα της μέσης τελικής δαπάνης κατανάλωσης των νοικοκυριών για κάθε συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα.

Σχετικά με τις **Αντικαταστάσεις** αναφέρουμε τα ακόλουθα

- **Αντικαταστάσεις κατοικιών**

Αντικαταστάσεις κύριων κατοικιών, οι οποίες κατοικούνταν, έγιναν στις περιπτώσεις που η συνεργασία με τα νοικοκυριά δεν ήταν δυνατή για κάποιον από τους ακόλουθους λόγους:

1. Αδυναμία ερευνώμενου
2. Άρνηση
3. Προσωρινή απουσία
4. Άλλοι λόγοι

Συγκεκριμένα, αντικαταστάθηκαν οι κατοικίες στις περιπτώσεις που η επικοινωνία δεν ήταν δυνατή λόγω αντικειμενικής αδυναμίας (ασθένεια, κωφάλαλοι, κλπ.) ή λόγω προσωρινής απουσίας. Σε περιπτώσεις άρνησης για συνεργασία, ο ερευνητής όφειλε να καταβάλει τη μεγαλύτερη δυνατή προσπάθεια για να μεταπείσει το νοικοκυριό να συνεργαστεί. Όπου αυτό δεν καθίστατο δυνατό γίνονταν αντικατάσταση. Τέλος, στις περιπτώσεις προσωρινής απουσίας ο ερευνητής θα έπρεπε να επισκεφθεί το νοικοκυριό τουλάχιστον τρεις φορές πριν το αντικαταστήσει.

- **Κατοικίες που δεν αντικαταστάθηκαν**

Κατοικίες που επιλέχθηκαν για έρευνα αλλά δεν αντικαταστάθηκαν ήταν:

1. Κενές κατοικίες
2. Δευτερεύουσες ή εξοχικές κατοικίες, ανεξάρτητα από το εάν κατοικούνταν ή όχι
3. Κατοικίες των οποίων τα μέλη υπηρετούσαν σε διπλωματικές αποστολές (π.χ. πρόξενοι, προσωπικό ενόπλων δυνάμεων άλλων χωρών κλπ.)

- **Μέθοδος αντικατάστασης**

Η αντικατάσταση νοικοκυριών σε περιπτώσεις άρνησης συνεργασίας οφείλει να γίνεται με τον πλέον συνεπή τρόπο. Ο ερευνητής πρέπει να αντικαθιστά το νοικοκυριό με ένα που θα έχει όμοια βασικά χαρακτηριστικά, όπως π.χ. ανάλογη σύνθεση, ίδιος τύπος ιδιοκτησίας, ίδιο επάγγελμα υπεύθυνου του νοικοκυριού. Κάθε νοικοκυριό που δεν ανταποκρίνεται, δηλαδή, αντικαθίσταται με το επόμενο νοικοκυριό από τον κατάλογο, το οποίο έχει όσο το δυνατό περισσότερα όμοια χαρακτηριστικά, με εξαίρεση όμως το τελευταίο νοικοκυριό του καταλόγου. Η μέθοδος αντικαταστάσεων ελέγχθηκε με βάση το 'ΕΟΠ:5'.

Περισσότερες πληροφορίες για τον υπολογισμό των αναγωγικών συντελεστών της έρευνας θα περιληφθούν στην Έκθεση Ποιότητας έτους 2015.

21.5.1 Ποσοστό τιμών μεταβλητών που υποκαθίστανται (τεκμαρτών τιμών)

Το ποσοστό τιμών μεταβλητών που υποκαθίστανται (τεκμαρτών τιμών) ανέρχεται σε περίπου 20%.

21.6 Προσαρμογές

21.6.1 Εποχική διόρθωση

22. Σχόλια

[Περιεχόμενα](#)
